

Vyriausybės nuveikti darbai 2015 m.

Baigėsi 2015-ieji, prasideda paskutiniai šios Vyriausybės kadencijos metai. Ir mums patiems naudinga apžvelgti, ką per metus pavyko nuveikti, ir visuomenei tikriausiai įdomu, kokių rezultatų pasiekėme. Ir ką ruošiamės nuveikti šiemet.

Darbo užmokestis šalyje

Statistikos departamento duomenimis nominalus vidutinis mėnesinis bruto (iki mokesčių) darbo užmokestis šalies ūkyje 2015 m. trečiąjį ketvirtį sudarė 735,1 €: valstybės sektoriuje – 755,3 €, privačiajame sektoriuje – 724,7 €. Palyginus su 2014 m. trečiuoju ketvirčiu, šalies ūkyje darbo užmokestis augo 5,5 proc.: valstybės sektoriuje 3,9 proc., privačiajame 6,5 proc.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 2015 m. trečiąjį ketvirtį, palyginti su 2012 m. trečiuoju ketvirčiu, valstybės sektoriuje padidėjo 13 proc., privačiajame – 19,6 proc.

Skurdo mažinimas

Priimtas sprendimas nuo 2016 m. **neapmokestinamąjį pajamų dydį (NPD) didinti nuo 166 eurų iki 200 eurų. Papildomas NPD didinamas už vaikus – 2015 m. už vieną vaiką jis sudarė 60 eurų, o nuo 2016 m. sausio 1 dienos - 120 eurų.** Didinamos dirbančių žmonių realios pajamos, atsiranda didesnis progresyvumas.

Nuo 2015 m. liepos 1 d. **MMA** padidinome nuo 300 eurų iki 325 eurų, o nuo 2016 m. sausio 1 d., MMA jau siekia 350 eurų. Tam biudžete buvo numatyta apie 13,6 mln. eurų. Priimtas sprendimas **Minimalų mėnesio atlyginimą** nuo liepos 1d. didinti nuo 350 iki 380 eurų (biudžete papildomai skirta **21 mln. eurų**).

Kaip kinta atlyginimai:

a) Kultūros ir meno darbuotojų atlyginimai: 2014 m. kilo 2 (dviem) minimalaus tarnybinio atlyginimo koeficientais, 2015 m. – 1,3, o 2016 m. vėl padidinti 2 minimalaus tarnybinio atlyginimo koeficientais. Mes patikslinome ir minimaliuosius darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientus, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. nustačius minimaliąją mėnesinę algą 350 eurų, jų dydžiai nebūtų mažesni už nustatytą MMA.

Padidinome penktos ir šeštos kategorijos darbuotojų valandinius atlygius ir aukštos kvalifikacijos darbuotojo koeficientą (vietoj koeficiento 10 pakeitėme į 12).

b) Nuo 2015 m. sausio 1 d. **darželių auklėtojams, priešmokyklinio ugdymo pedagogams atlyginimas padidintas 10 proc.** Nuo 2016 m. sausio 1 d. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų atlyginimai **auga dar 5 proc.** – siekiame priartinti darželio auklėtojų algas prie bendrojo ugdymo mokytojų atlyginimų. Jauniems pradedantiesiems mokytojams – atlyginimai kyla 5 proc. – kitiems pedagogams – po 3 proc.

c) Vykdam policijos pertvarką ir skyrus papildomus 10, 4 mln. eurų šiemet iki liepos 1 d. bus padidinti **žemiausios grandies policijos pareigūnų atlyginimai.** Tie, kurie gaudavo 375 eurus – gaus ne mažiau 600 eurų, o vidurinės grandies – gaudavę minimaliai 425 eurus – gaus ne mažiau 700 eurų atlyginimą „į rankas“.

d) Nuo liepos 1 d. įsigalios 40 valandų darbo savaitė **ugniagesiams gelbėtojams**. Dirbantiems pamainomis darbo užmokestis padidės vidutiniškai 10 proc.. Bendrai visiems Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos darbuotojams darbo užmokestis didės 5 proc.

Padidintos pensijos

- Nuo 2015 metų liepos 1 d. po 3 eurus (t. y. po 10,36 Lt) padidinti bazinės pensijos ir draudžiamųjų pajamų dydžiai. Šiomet nuo sausio 1 d. bazinė pensija padidinta dar 4 eurai nuo 108 iki 112 eurų. Tad vidutinė senatvės pensija, turint būtinąjį stažą, padidės 8,21 euro, ir tai palies apie 857 tūkstančius asmenų.
- Šiomet bus pradėtos mokėti kompensacijos dirbusiems pensininkams, „Sodros“ duomenimis tam reikės apie 120,6 mln. eurų ir šis kompensavimas palies 84,4 tūkst. senatvės pensijų gavėjų.
- **Seimui pateikti Socialinio modelio teisės aktų projektai.** Trišalėje taryboje išdiskutuotas naujasis Darbo kodeksas, rastas kompromisas su profesinių sąjungų ir darbdavių atstovais dėl didžiosios dalies naujojo Darbo kodekso straipsnių. Tai užtikrins darbuotojams šiuolaikinius poreikius atitinkančias teises ir garantijas, kartu paskatins konkurencingumą, pritrauksime investuotojus.

Nedarbas

- Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. III ket. buvo registruotas 8,3 proc. nedarbo lygis, ir lyginant su 2014 m. atitinkamu laikotarpiu sumažėjo 0,8 proc. punktu (nuo 9,1 proc.). 2012 m. III ketv. buvo registruotas 12,5 proc. nedarbo lygis, tad lyginant su 2015 m. tuo pačiu ketvirčiu nedarbas sumažėjo 4,2 proc.

Vykdoma socialinės globos sistemos pertvarka - siekiama laipsniškai pereiti prie modelio, kai paslaugos vaikams ir neįgaliesiems būtų teikiamos bendruomenėje ir šeimoje.

- Nuo 2016 m. per trejus metus kasmet nuspręsta skirti po **600 tūkst. eurų** naujiems, specialiai neįgaliesiems pritaikytiems mikroautobusams įsigyti, vežti neįgaliuosius į ugdymo, mokymo, lavinimo, užimtumo, reabilitacijos centrus ir tarnybas, darbo vietas.

Švietimas ir mokslas

- Parengtas naujas mokyklų finansavimo modelis – **klasės krepšelis**. Eksperimentinė mokymo lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika nuo 2016 m. sausio 1 d. pradėta taikyti 5 savivaldybėse. Nauja švietimo finansavimo metodika leis išsaugoti adekvatų mokyklų finansavimą mažėjant mokinių skaičiui. Tam skirta 3,75 mln. eurų.
- Nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. švietimo įstaigų vadovams panaikinta prievolė vesti pamokas - jos panaudojamos mokytojų krūviams didinti.
- Gerinant mokinių pavėžėjimą mokykliniu transportu nupirkti **48 geltonieji autobusai**. Juos gavo 39 savivaldybės.
- **Įsteigtas specialus lėšų fondas į pensiją išeinančių pedagogų išmokoms.** 2015 buvo skirta 1,7 mln. eurų, fondu pasinaudojo per 900 mokytojų. 2016 metais numatyta **3 mln. 200 tūkst. eurų**.
- 2015 m. atlikti svarbūs mokyklų tinklo tvarkymo darbai: 56 vidurinės mokyklos tapo gimnazijomis, įsteigta 21 progimnazija.

- **2015 m. baigti įkurti visi 42 sektoriniai profesinio praktinio mokymo centrai**, aprūpinti pačia naujausia įranga (2015 m. atidaryta 19 tokių centrų).
- **Mokslo ir studijų įstatymo naujos redakcijos projektas**, kuris reglamentuos mokslo ir studijų valstybinio reguliavimo nuostatas, įvedant sutartis su valstybinėmis aukštosiomis mokyklomis, stiprins mokslo ir studijų kokybę, taip pat aukštojo mokslo kvalifikacijų ir mokslo laipsnių suteikimą ir pripažinimą, apibrėš naujas mokslo ir studijų institucijų valdymo nuostatas, valstybinių AM turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principus.

Didinome finansavimą krašto apsaugai

2015 metais asignavimai sudarė 425 mln. eur., 2016 m. - 575 mln. eurų. Kaip kito finansavimas kasmet nuo 2012-ųjų:

2012 m. 255,7 mln. eurų
 2013 m. 267,3 mln. eurų
 2014m. 321,8 mln. eurų
 2015m. 425 mln. eurų
 2016 m. 575 mln. eurų

Bendradarbiavimas NATO, realūs veiksmai

Birželio mėn. įsigaliojo **Lietuvos ir JAV susitarimas dėl partnerystės gynybos srityje**, JAV skyrė apie 15 mln. dolerių šios infrastruktūros objektų sąlygoms gerinti.

Atidarytas NATO pajėgų integravimo vienetas Lietuvoje, kurio užduotis užtikrinti, kad į Lietuvą būtų operatyviai perdislokuotos NATO itin greito reagavimo pajėgos.

Lapkričio mėn. įvyko pirmasis NATO pajėgų integravimo vieneto išbandymas.

Nuo gruodžio Lietuvoje JAV laiko pratybose naudojama karinę techniką.

Pagerinome privalomosios pradinės karo tarnybos kariams motyvacinį paketą

Iki 2015 m. priimtų sprendimų buvo organizuojami Baziniai kariniai mokymai, kur savo noru dalyviai tarnaudavo tik 3 mėn. (dabar kviečiami šauktiniai tarnauja 9 mėn.). Anksčiau bazinių karinių mokymų dalyviai gaudavo po 130 Lt per mėnesį (po 37 eurus), o dabar gauna po 140 eurų.

Kas mėnesį kaupiama speciali įmoka, kuri bus išmokama asmeniui atlikus tarnybą. Jos dydis priklauso nuo atliktos tarnybos vertinimo rezultatų. Asmens tarnybą įvertinus labai gerai už vieną tarnybos mėnesį skaičiuojamos keturios bazinės socialinės išmokos (152 €), gerai įvertintiems – trys bazinės socialinės išmokos (114 €), patenkinamai – dvi bazinės socialinės išmokos (76 €). Savo noru atliekančiam tarnybą kariui kaupiamosios išmokos didėja 25 procentais.

VIEŠASIS SAUGUMAS

Gerinama vidaus reikalų sistemoje dirbančių pareigūnų padėtis. Priimti Vidaus tarnybos statuto, Policijos veiklos įstatymo ir kitų lydymųjų teisės aktų pakeitimai leis kur kas efektyviau pasirūpinti žmonių gyvybės ir turto apsauga. Sumažės „kabinetinių“ pareigūnų.

- Parengtas Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo pakeitimo projektas tinkamam pasirengimui gyventojų evakavimui karo atveju ar esant ekstremaliai situacijai.
- Parengtos pataisos, konkrečiau nustatančios, kada pareigūnai turi teisę naudoti prievartą – ir šaunamąjį ginklą. Užtikrins tinkamą bei kokybišką pareigūnams priskirtų funkcijų atlikimą.

- Stiprinamas statutinių pareigūnų darbo drausmės laikymasis. Vairavimas apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių medžiagų vertinamas kaip pareigūno vardo pažeminimas, už kurį taikomas atleidimas iš tarnybos.
- Patvirtintas Atlyginimo už vertingą informaciją apie nusikalstamas veikas, kuriomis daroma žala valstybei, tvarkos aprašas, siekiant paskatinti asmenis suteikti policijai, FNTT ir VSAT vertingos informacijos.

Energetinis saugumas

- **Įgyvendinti du** elektros jungčių projektai: „NordBalt“ ir „LitPol Link“ leis Lietuvai: prisijungti prie Vakarų Europos rinkų; padidins elektros energijos tiekimo saugumą; užtikrins žemesnes didmeninės elektros energijos kainas.
- Panaikintos elektros gamybos kvotos termofikacinėms elektrinėms ir Lietuvos elektrinei leis elektros vartotojams sutaupyti per 50 mln. eurų iš VIAP biudžeto.

Kaip kito dujų kaina nuo 2012 m. vartotojams. Aiški kainos mažėjimo tendencija.

- Priimtas SGD pajėgumų modelis - užtikrins dujų tiekimo saugumą bei proporcingą kiekvieno dujų sistemos naudotojo indėlį į jo finansavimą.
- Įgyvendintas Klaipėda-Kuršėnai dujotiekio statybos projektas leis pilnai išnaudoti Klaipėdos SGD terminalo pajėgumus, užtikrins energetinį saugumą tuo atveju, jei būtų nutrauktas dujų tiekimas iš Rusijos.

Investicijų ir verslo skatinimas

Nuo 2015 m. sausio 1 d. iki lapkričio 25 d. pritraukti 24 investiciniai projektai, pagal juos numatoma sukurti daugiau kaip 2 tūkst. naujų darbo vietų (iš jų 19 TUI projektų yra aukštos ir pridėtinės vertės, numatantys apie 1 800 darbo vietų sukūrimą). Pagal teritorinį projektų pasiskirstymą 10 projektų iš 24 pritrauktų, pagal kuriuos numatoma sukurti beveik 700 darbo vietų, planuojama įgyvendinti Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Pabradėje, Naujojoje Akmenėje, Rimkuose ir Plungėje, kitus 14 projektų – Vilniuje. Du projektai priskirti MTEP (mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros) veiklai, Jungtinės Karalystės įmonė vystys elektronikos komponentus Kaune, o IT įmonė vykdys MTEP veiklą Vilniuje.

Pradėtos derybos dėl narystės EBPO. Birželio 4 d. Lietuva pakviesta pradėti stojimo procesą, o liepos 10 d. EBPO patvirtino stojimo veiksmų planą Lietuvai.

Pernai tapome euro zonos nariais.

- **Įsigaliojo Ūkio ministerijos parengti Turizmo įstatymo pakeitimai, sustiprinant vartotojų (turistų) apsaugą kelionių organizatoriaus nemokumo ar bankroto atveju.** Šiam tikslui pasiekti numatyti griežtesni reikalavimai kelionių organizavimo veiklai vykdyti, griežtesnės prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės.
- **Siekiant palengvinti našta verslui buvo priimti 15 įstatymų pakeitimų, kuriais supaprastinta licencijų išdavimo tvarka.**

Eksportas

Visą Lietuvos eksportą, 2015 m. palyginus su 2014 m., mažino Rusijos veiksny - embargas ir Rusijos ekonomikos nuosmukis, tačiau eksportas išaugo į ES 7,1 proc.

- **Išskyrėme 10 Lietuvos eksporto prioritetinių rinkų.** Į šias rinkas planuojama koncentruoti valstybės skatinimo priemones. Švedija, Vokietija, Norvegija, Jungtinė Karalystė, Ukraina, Prancūzija, JAV, Kinija, Izraelis ir Japonija.

Per 2015 m. buvo gauti leidimai eksportuoti įvairius lietuviškus maisto produktus ir sudarytos sąlygos Lietuvos įmonėms eksportuoti savo produkciją į 12 naujai atvertų rinkų: JAV (mėsos produktai), Brazilija (pieno produktai), Argentina (pieno produktai), Marokas (jautiena), Tunisas (jautiena ir galvijai), Honkongas (jautienos gaminiai), Bosnija ir Hercegovina (jautiena ir jos produktai), Ukraina (pieno ir mėsos produktai), Egiptas (jautiena), Čilė (pieno produktai), Kosovas (jautiena ir jautienos gaminiai), Juodkalnija (jautiena ir jautienos gaminiai). Kinijoje pasirašyti du protokolai dėl pieno produktų bei veislinių galvijų eksporto į šią šalį reikalavimų.

Tęsiama Energinio efektyvumo didinimo – renovacijos programa. 2013 m. patvirtinus naująjį daugiabučių atnaujinimo modelį, įvyko didysis renovacijos proveržis: nuo 2013 m. modernizuota per 800 daugiabučių namų. 2015 – renovuota 535 daugiabučiai.

Centrinės valdžios viešųjų pastatų ir gatvių apšvietimo modernizavimas

- įsteigtas Energijos efektyvumo fondas („ENEF“) įgyvendins dvi finansines priemones: paskolų finansinę priemonę centrinės valdžios viešųjų pastatų renovacijai ir garantijų priemonę už finansuotojų suteiktas paskolas gatvių apšvietimo modernizavimo projektams finansuoti. Sutarties vertė 79,6 mln. eurų. Centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimui numatoma skirti iki 65 mln. eurų, o gatvių apšvietimo modernizavimo projektams finansuoti – 14,5 mln. eurų. **2015 m. liepos mėn. Energetikos ministerija padarė pirmąją 19 mln. Eurų įmoką, skirtą fondo veikloms finansuoti.** Pasitelkiant lengvatinių paskolų ir garantijų finansines priemones, vėliau grįžtančios lėšos bus pakartotinai investuojamos į naujus energijos efektyvumo projektus, taigi bus sudaryta galimybė finansuoti daugiau projektų.
- Šiaurės investicijų bankas (ŠIB) ir Lietuvos Respublika 2015m balandį pasirašė 20 metų trukmės 100 mln. eurų vertės paskolos sutartį dėl energijos vartojimo efektyvumo gerinimo iki 1990 m. pastatytuose viešuosiuose pastatuose.

13 skaidrė: kova su šešėliu

VMI išmanioji mokesčių administravimo sistema pradėta kurti etapais. Didės verslo skaidrumas, mažinama administracinė našta verslui, surenkama daugiau mokesčių į biudžetą. Pavyzdžiui, vien tik Valstybinės mokesčių inspekcijos nuo 2015 metų gegužės vykdomo PVM sąskaitų faktūrų projekto rezultatai, rodo, kad palyginti su praėjusiais metais, kontroliuojamų įmonių mokėtinas PVM išaugo beveik 80 proc.

Mažinama rūkalų kontrabanda. Gegužės mėn. priimti Azartinių lošimų įstatymo pakeitimai, susiję su lošimais internetu.

Gerinamos sąlygos verslui

Pateikėme įstatymų projektus Seimui, kuriais pertvarkomos viešųjų pirkimų taisyklės – jos supaprastinamos, didinamas lankstumas, mažinama administracinė našta, gerinamos įmonių dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose sąlygos.

Pasaulio banko tyrimo „Doing Business 2016“ duomenimis, Lietuva bendrame 189 pasaulio šalių reitinge pagal verslo sąlygas iš 24 vietos pakilo į 20 (Latvija –22, Estija – 16, Lenkija – 25). Palyginti su ES valstybėmis narėmis, Lietuva užima 8 vietą. Lietuva yra priskiriama prie pažangiausių šalių, kurios turi aukščiausios Dar labiau palengvinus turto registravimo ir supaprastinus sutarčių vykdymo procedūras, Lietuvai pavyko pakilti į aukštą 2 vietą pagal turto registravimo ir 3 vietą pagal sutarčių vykdymo rodiklius. Lietuva verslo pradžios srityje – iš 11 pakilo į 8 vietą, prisijungimo prie elektros tinklų srityje – iš 105 vietos pakilo į 54 ir smulkiųjų investuotojų apsaugos srityje – iš 78 vietos pakilo į 47.

Sportas

- Pasirašyta tarpinstitucinė sutartis dėl bendradarbiavimo kovojant su manipuliacijomis sporto varžybose. Vidaus reikalų ministerija, policija, prokuratūra, KKSD ir LPT įsipareigojo teikti visokeriopą tarpusavio pagalbą užkardant, siekiant atskleisti ir iširti padarytus teisės pažeidimus, susijusius su manipuliacijomis sporto varžybose.
- 2015 m. sausio mėn. pradėta eksploatuoti vieno didžiausio Baltijos šalyse **Druskininkų sportininkų rengimo ir reabilitacijos centro universali sporto salė**, talpinanti iki 600 vietų.
- 2015 m. rugpjūtį **pradėtas eksploatuoti atnaujintas Palangos miesto stadionas. Šilalėje atidarytas Sporto ir laisvalaikio centras** su keturių takelių 25 m ilgio plaukimo baseinu. Įrengta **14 universalių dirbtinės dangos sporto aikštelių. Vilniuje vykdomas daugiafunkcio sveikatinimo ir švietimo komplekso projektas.**

Kultūra

- Parengtos naujos gairės ir kryptys sustiprinsiančios kultūros ir meno poveikį visuomenei, aktualizuojant kultūrą kaip svarbią šalies ekonomikos ir socialinio gerbūvio sudėtinę dalį.
- Patvirtintos Architektūros ir dizaino plėtros gairės.
- Parengtas Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos projektas, kuriame numatytos teisinės priemonės, padėsiančios savivaldybėms formuoti kultūros centrų tinklą, aiškiau apibrėžiančios šių įstaigų vykdomas funkcijas.
- 2015 m. parengta ir kultūros ministro įsakymu patvirtinta atnaujinta *Skaitmeninio kultūros paveldo aktualinimo ir išsaugojimo 2015-2020 metų programa* ir jos įgyvendinimo priemonių 2016–2018 metų planas. Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio tikslas – perkelti į skaitmeninę formą unikalius ir vertingus kultūros paveldo objektus. 2015 m. metų pabaigoje buvo pateikta daugiau nei 162 tūkst. objektų.
- 2015 m. balandžio 24 d. oficialiai **atidarytas restauruotas ir atnaujintas Palangos gintaro muziejus**, 2015 m. rugpjūčio 21 d. **atidarytas Lietuvos jūrų muziejaus delfinariumas ir delfinų terapijos centras**. Įrengti gyvūnų gyvenamieji ir gydomieji baseinai, rytinėje korpuso pusėje įrengtos gyvūnų prižiūrinčio personalo darbo ir poilsio, ūkinės patalpos, keltuvas neįgaliesiems.
- 2015-11-07 atidarytas rekonstruotas Klaipėdos dramos teatras.

Eismas, avaringumo mažinimas, baudos už KET pažeidimus

- Seime priimtos Baudžiamojo kodekso pataisos, kad nuo 2016 m. balandžio 1 d. už automobilio vairavimą, jeigu nustatytas didesnis kaip 1,5 prom. girtumas, bus taikoma baudžiamoji, o ne administracinė atsakomybė.
- Vyriausybė pritarė ir pataisoms, kurios padės tramdyti pažeidėjus, nemokančius paskirtų baudų už Kelių eismo taisyklių (KET) pažeidimus. Pažeidėjams, kurie per nustatytą laiką nesumoka paskirtų baudų už KET pažeidimus, nebebus išduodami ir keičiami vairuotojų pažymėjimai, be to, jie negalės savo vardu registruoti transporto priemonių „Regitroje“.
- Lietuvoje pradėjo veikti nauja elektroninių paslaugų sistema - administracinius pažeidimus įvykdę ir už juos nubauti asmenys, jiems skirtas baudas gali sumokėti elektroniniu būdu.
- Parengta balų už atitinkamus administracinius teisės pažeidimus sistema: siūloma, surinkus nustatytą balų skaičių, už pakartotinus Kelių eismo taisyklių pažeidimus, be piniginių baudų, taikyti papildoma griežtesnę sankcija – teisės vairuoti transporto priemones atėmimą.

Susisiekimas

- 2015 m. sėkmingai užbaigti didžiausio Lietuvos istorijoje projekto „Rail Baltica“ geležinkelio statybos darbai **atkarpoje nuo Lenkijos ir Lietuvos valstybių sienos iki Kauno**. 120 km. ilgio atkarpoje buvo nutiesta nauja europinio standarto vėžė (1435 mm pločio), o šalia jos atnaujinta esama rusiško standarto geležinkelio linija (1520 mm). Keleiviniai traukiniai pasieks iki 120 km/h greitį, o kroviniai – 80 km/h greitį.
- Pradėtas rekonstruoti kelio Vilnius–Švenčionys–Zarasai ruožas tarp Vilniaus ir Nemenčinės, kuris taps 4 eismo juostų keliu.
- 2015 m. pradėta rekonstruoti Via Baltica. Užsitikrintas Via Baltica ruožo – Panevėžio aplinkkelio – finansavimas iš CEF (36,5 mln. Eurų). Pateiktos Žemės ūkui ministerijai 159 paraiškos žvyrkelių asfaltavimui per gyvenvietes finansavimui gauti. Iki gruodžio mėn. patvirtinta parama 105 objektams.
- Atidarytas Palangos aplinkkelis.
- 2015 m. sukurta visų rūšių viešąjį keleivinį transportą apimanti informacinė maršrutų paieškos ir planavimo sistema „VINTRA“ ir jau vykdoma jos bandomoji eksploatacija. Leidžia žmonėms, keliaujantiems viešuoju transportu Lietuvoje, vienoje vietoje rasti visus viešojo susisiekimo maršrutus ir tvarkaraščius, susiplanuoti kelionę troleibusu, autobusu, traukiniu ar keltu.
- 2015 m. lapkričio 11 d. baigtas įgyvendinti projektas „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtra“ Nutiesti 5755 kilometrai šviesolaidinių kabelių linijų ir įrengta 3370 prisijungimo prie plėtojamos ryšio tinklo taškų. Prie plėtojamos ryšio tinklo buvo prijungti 982 miesteliai ir kaimai, apie 700 tūkst. Lietuvos kaimiškųjų vietovių gyventojų yra sudaryta galimybė naudotis plėtojamos ryšio tinklu teikiamomis paslaugomis. Vartotojai turi galimybę gauti kokybiškas plėtojamos ryšio paslaugas kaimiškose vietovėse.

Sveikata:

- 2015 m. priimtas ir nuo 2016 sausio 1 d. įsigalioja biomedicininų tyrimų etikos įstatymo, kurios sudaro teises sąlygas steigti biobankus, kurie tvarkys žmogaus biologinės medžiagos ėminius, sveikatos informaciją ir suteiks prie jų prieigą biomedicininų tyrimų tyrėjams. Taip gerinamos sąlygos biomedicininams tyrimams Lietuvoje atlikti, didinti konkurencingumą tarptautiniu mastu, taip pat gerins naujų gydymo metodų prieinamumą pacientams Lietuvoje.
- Siekiant suteikti daugiau savarankiškumo ir kompetencijų slaugytojams, priimtas Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo pataisos, kurios suteikė teisę bendrosios praktikos ir išplėstinės praktikos slaugytojams išrašyti receptus ir medicinos pagalbos priemones. Tai leis gyventojams greičiau gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, o gydytojai galės daugiau laiko skirti pacientų gydymui.
- Sveikatos apsaugos ministerija parengė nutarimo projektas „Dėl Ketvirto sveikatos sistemos plėtros ir ligoninių tinklo konsolidavimo etapo plano patvirtinimo“. Siekiama pagerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, optimizuoti teikiamų paslaugų apimtį ir struktūrą, ir sutaupant lėšas sudaryti galimybes sveikatos apsaugos sistemoje dirbančių darbuotojų atlyginimų didinimui.
- Užbaigti E. sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos ir E. recepto ir medicininių vaizdų posistemų (toliau – ESPBI IS) kūrimo darbai, sudarant sąlygas centrinės e. sveikatos informacinės sistemos eksploatacijos pradžia. Ši sveikatos informacinė sistema užtikrina vieną prieigos tašką šalies gyventojams ir sveikatos priežiūros specialistams prie elektroninių sveikatos paslaugų. Gydytojai sutaupys laiko pildydami pacientų dokumentus, registruodami konsultacijoms ar gydymui, ieškodami informacijos e. sveikatos istorijoje. Šalies gyventojai elektroniniu būdu galės gauti savo sveikatos istorijos duomenis: tyrimų, receptų informaciją, skiepų kalendorių, siuntimų pranešimus, užsisakyti reikiamas pažymas, užsiregistruoti pas gydytojus.
- **Teisingumo sritis:**
- **Valstybės garantuojamą antrinę teisinę pagalbą gali gauti daugiau asmenų.** Nuo 2015 m. sausio 1 d. nemokamą valstybės garantuojamą antrinę teisinę pagalbą gali gauti asmenys, kurių metinės pajamos neviršija 9 minimalių mėnesinių atlyginimų (MMA). Iki tol tokią teisinę pagalbą galėjo gauti asmenys, kurių metinės pajamos neviršydavo 8 MMA.
- **Nusikaltimų aukų interesai bus ginami griežčiau.** Įsigaliojo pataisos, kurios leis nukentėjusiesiems atlyginti žalą iš nuteistųjų turimų lėšų. Visos lėšos, kurios vykdant teismo sprendimus išmokamos nuteistiesiems, yra pervedamos į nuteistųjų sąskaitą. Šias lėšas antstolis gali lengvai areštuoti ir jas pervesti nukentėjusiesiems.

Žemės ūkis:

- Seimui pateiktas ir įregistruotas Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo pakeitimo projektas. Juo tobulinami ir griežtinami kooperatyvų pripažinimo žemės ūkio kooperatyvais pagrindai. Siūlomi pakeitimai leis tiksliau, teisingiau išskirti žemės ūkio kooperatyvus iš visų kooperatyvų.
- Atsižvelgiant į žemdirbių siūlymus ir siekiant, kad lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinto dyzelinio kuro galėtų įsigyti ne tik augalininkystės ūkiai, bet ir galvijų, kiaulių,

paukščių, grybų augintojai bei bičių laikytojai, parengtos naujos lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinto dyzelinio kuro įsigijimo taisyklės, kurios patvirtintos Vyriausybės.

• **Įsigaliojo Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas.** Juo yra sustiprinamos pieno pardavėjų galios rinkoje, užtikrinamos nediskriminacinės sąlygos skirtingo juridinio statuso pieno tiekėjams bei pasiektas didesnis informavimo lygis, kas iki šio įstatymo įgyvendinimo buvo problema.

- Pieno ūkiams buvo skirta maksimali ES leidžiama pereinamojo laikotarpio nacionalinės paramos suma – 18,2 mln. Eur. Vyriausybė paankstino šių išmokų skyrimą, kurios pieno gamintojams buvo išmokėtos rugsėjo mėn. (buvo planuota jas išmokėti 2016 m.).
- Pavyko įtikinti Europos Komisiją, kad Lietuvos gyvulininkystės sektorius turi būti remiamas. EK patvirtino laikinąją išskirtinę pagalbą gyvulininkystės sektoriaus ūkininkams. Lietuvai tiesioginės paramos pieno ir mėsos gamintojams 2015 m. skirta 12,63 mln. Eur, iš jų pieno ūkiams atiteko 12,23 mln. Eur, o afrikinio kiaulių maro III zonos kiaulių augintojų nuostoliams dėl kainų skirtumo padengti skirti 400 tūkst. Eur. Reglamento nuostatos leido ir iš valstybės biudžeto skirti tokią pačią sumą, kaip ir skirta iš ES biudžeto. Lietuvoje tiek pieno gamintojams, tiek kiaulių augintojams buvo paskirtos maksimaliai galimos išmokos. Š. m. lapkričio-gruodžio mėn. pieno gamintojams išmokėta 24,46 mln. Eur parama. Kiaulių augintojus parama pasieks 2016 m. I ketvirtį.
- Siekiant didinti veislinių ūkinių gyvūnų skaičių, parengta nauja valstybės pagalbos schema grynaveislių ūkinių gyvūnų įsigijimui nuo 2015 iki 2020 m., bus kompensuojama iki 30 proc. gyvulių pirkimo kainos. Priemonei įgyvendinti 2015 m. skirta 2,172 mln. Eur.

2016 metų Vyriausybės planuojami darbai:

Tolesnis energetinės nepriklausomybės stiprinimas

- Lietuva, pasistačiusi SGD terminalą ir nutiesusi elektros jungtis su Lenkija ir Švedija, labai priartėjo prie Europos energetikos kontinento. Todėl kitas mūsų žingsnis - Lietuvos ir **kontinentinės Europos elektros sistemų sinchronizacija**, reiškianti visavertę elektros infrastruktūros, sistemų ir rinkų integraciją į Vakarų Europos sistemą. Šį projektą Europos Komisija yra įtraukusi į ES Bendrojo intereso projektų sąrašą. Sistemos perorientavimas iš vienos sinchroninės zonos į kitą – kompleksinis didelės apimties projektas, apimantis daugybę teisinių, inžinerinių, technologinių ir procedūrinių klausimų.
- Mūsų Vyriausybė išjudino ir į Europos Sąjungai svarbių projektų lygmenį iškėlė **dar vieną strateginį projektą** – Lietuvos ir Lenkijos dujotiekio (GIPL) statybą. Vamzdyno žiedas sujungs dujų tiekimą Šiaurės ir Vakarų Europoje. Gautas Europos Sąjungos finansavimas, kuris padengs daugiau kaip du trečdalius parengiamųjų ir statybos darbų išlaidų. Šiomet numatome atlikti GIPL'o statybos parengiamuosius darbus (*iki statybos leidimo Lietuvos teritorijoje*). 2019 metais planuojamas baigti GIPL'as integruotų Baltijos šalis ir Suomiją į bendrą ES dujų rinką ir kartu su Klaipėdos SGD užtikrintų **naują dujų tiekimo maršrutą** Europos Sąjungoje.

Iššūkliai dujų rinkai:

- Greta SGD terminalo panaudojimo kaip tiekimo garanto, aktyviai einama į komercinį jo panaudojimą. Ruošiamės mažos apimtys SGD tiekimo rinkos plėtrai, kuri turėtų prasidėti 2017-2018 metais. Baltijos jūroje planuojama statyti nuo 5 iki 10 mažųjų SGD importo terminalų, o puikioje vietoje esantis Klaipėdos SGD terminalas yra vienintelis šiuo metu Baltijos jūros terminalas galintis priimti didelius laivus ir perkrauti jų krovinius į mažesnius laivus, kurie aptarnautų šiuos mažuosius terminalus
- Dar viena sritis – Baltijos regiono antžeminė rinka – tai ir SGD varomas transportas, ir pramoniniai vartotojai

„Statoil“ ir LITGAS planai mažos apimtys SGD tiekimo srityje:

Siekiant išnaudoti šios rinkos potencialą, plečiamas bendradarbiavimas su „Statoil“, kuri su LITGAS pasirašė ketinimų protokolą ir planuoja įsteigti bendrą įmonę Lietuvoje. Tai būtų tiesioginės „Statoil“ investicijos Lietuvoje, čia mokami mokesčiai bei dividendai į biudžetą. (tebevyksta derybos). SGD terminalo komercinė veikla reikštų mažėjančias sąnaudas, kurias reikia finansuoti visiems vartotojams.

- **Naujas energetinio efektyvumo programos etapas.** Pradėsime renovuoti viešuosius pastatus (*18 policijos komisariatų, mokyklos, darželiai, savivaldybių pastatai*). Į kvartalinės renovacijos projektus (*pilotiniai – Birštonas, Šiauliai, Utena*) įsijungia Vilnius, Kaunas, Jonava. Tęsimė pradėtą daugiabučių renovaciją.

Strateginis „Rail Baltica“ projektas. Pasiekusi Kauną europinė vėžė tiesiama Latvijos link

Nuo Kauno bus nutiesta atšaka į viešąjį logistikos centrą Palemone.

Bus atlikti parengiamieji europinės vėžės statybos darbai naujose atkarpose - „Rail Baltica“ toliau tiesiama nuo Kauno sienos su Latvija link.

Sumanioji specializacija - mūsų instrumentas, padėsiantis įvykdyti inovacijų ir technologijų perversmą, pritraukti privačių investicijų į valstybės remiamus mokslinius tyrimus.

- Lietuvos sveikatos mokslų universitetas kartu su Kauno klinikomis ir Kauno technologijos universitetu kurs **radiologinių tyrimų centrą**, kuris sudarys prielaidas konsoliduoti šalies mokslinį, klinikinį ir verslo potencialą. Taip pat bus sukurta bazė atlikti aukščiausio lygio mokslinius tyrimus fizikos, medicinos, biofarmacijos ir kt. srityse, plėtoti klinikinę branduolinės medicinos praktiką. Tai padės kurti **aukštą pridėtinę vertę turinčius išskirtinius produktus**.
- **Vilniaus** universitetas kartu su Santariškių klinikomis planuoja įkurti mokslo centrą, skirtą **molekulinės technologijos medicinos ir biofarmacijos**, tarp jų ir **genomo**, tyrimams. Šis centras bus skirtas įvairių medicinos sričių mokslinių tyrimų vykdymui, eksperimentinei praktikai, specialistų **kvalifikacijos tobulinimui**.
- Šiomet skelbsime pirmuosius šaukimus finansuoti sumaniuosius, ilgalaikę pridėtinę vertę kuriančius projektus, kurie padės sustiprinti Lietuvos konkurencingumą. Sumaniosios programos projektams įgyvendinti skiriama **600 mln. eurų**.

Šiomet startuojanti Išmanioji mokesčių administravimo sistema gerins mūsų ekonomikos sveikatą. Įgyvendinamas pirmas iMAS etapas - palaipsniui pradės veikti Sąskaitų faktūrų, Važtaraščių bei Analizės, modeliavimo ir rizikų valdymo posistemės virtualioji erdvė.

Elektroninėje erdvėje bus fiksuojamos ūkinės operacijos – įvestos elektroninės sąskaitos faktūros ir važtaraščiai leis kontroliuoti, kur ir kas parduoda, perka prekes. Duomenų bazės atmintis bus patikimas kontrolierius, matantis ir vertinantis visas finansines operacijas. Tai leis dar labiau suvaržyti „šešėlinę“ ekonomiką, sumažinti administracinę naštą verslui.

Liepą buvo priimtos, o nuo 2016 m. įsigalioja Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ) nuostatos, kurių tikslas – sudaryti prielaidas sumažinti šešėlinės ekonomikos mastą ir pagerinti mokesčių prievolių vykdymą. Iš trečiųjų asmenų, įskaitant Lietuvos bei užsienio finansų įstaigas, periodiškai bus gaunama kuo daugiau informacijos, ja remiantis operatyviai identifikuosime mokesčių nemokėjimo rizikas ir apmokestinsime nedeklaruotas Lietuvoje ar užsienyje gautas pajamas. Operatyviau bus išieškomi nedeklaruoti ir nesumokėti mokesčiai.

Nauja eksporto strategija - pagrindinius eksporto traukinius kreipsime į 10 valstybių. Prioritetinės kryptys buvo **atrinktos**, atlikus rinkų ir jų sektorių analizę, įvertinus jų plėtros potencialą, perkamąją galią, stiprumą, Lietuvos verslo įdirbį ir konkurencines pozicijas, įsitvirtindami šiose rinkose, sieksime padidinti užsienio prekybos apimtis ir **pritraukti investicijų į Lietuvą.**

- Mūsų tikslas – lietuviškos kilmės prekių eksportą (išskyrus energetinius produktus) padidinti 3,8 proc. (*skaičiuojant nuo praėjusių metų faktinio lygio*).
- Įmonėms, nutarusioms veikti kartu, siekiančioms surasti savo produkcijai naujas eksporto rinkas, bus teikiama parama **apjungti jėgas - kurti verslo klasterius.**

Pasirengimas narystei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje – Seimui bus teikiamos svarbios teisėkūros iniciatyvos

Tolesnis pasirengimas narystei EBPO – gerinant valstybės **valdymo kokybę**, įtvirtinant mokslo ir **technologijų politikos** prioritetą, gerinant valstybės teikiamas paslaugas, pvz. sveikatos apsaugos srityje. Lietuva jau gavo Lietuvai skirtas rekomendacijas, ministerijos jas turi išsamiai išanalizuoti ir iki kovo mėnesio nusibrėžti gaires, kaip jas įgyvendinti.